

بسمه تعالی

به مناسبت هفته کتاب و کتابخوانی، نشست علمی با عنوان "بررسی علل تنزل کتابخوانی و تاثیرات فضای مجازی بر آن" مورخ ۹۴/۹/۲ در موسسه آموزش عالی فاطمه الزهرا(س) با حضور کارشناس محترم جناب آقای سلمان هاشمیان برگزار گردید.

آقای هاشمیان در مقدمه جلسه بیان نمودند که مطالعه‌ی سرانه کشور بسیار کم می‌باشد و در هر ۱۸۹۲ روز تنها یک کتاب توسط هر ایرانی خوانده می‌شود؛ این در حالی است که در کشور ژاپن، هر فردی در طول یکسال به طور متوسط ۴۷ جلد کتاب می‌خواند.

ایشان اشاره کردند که تفاوت فرهنگ جامعه‌ی غربی با فرهنگ ایرانی در اختلاف دیدگاه‌ها می‌باشد. فرهنگ غربی، بصری(دیداری) است؛ در حالی که فرهنگ ایرانی سمعی(شنیداری) است. به همین علت رسانه شیعه، «منبر» است در نتیجه تجربیات صوتی ما بیشتر از تصویری و نوشتاری است. در همین راستا سخنرانی‌هایی که به صورت مکتوب تدوین شده اند؛ از جمله کتاب‌های آقای طاهر زاده و آیت الله جوادی آملی و...، بیشترین خوانندگان را نیز به خود اختصاص داده اند. بنابراین یکی از علل تنزل کتابخوانی، فرهنگ شنیداری ما است.

آقای هاشمیان بیان نمودند که صنعت چاپ صد سال بعد از اختراع وارد ایران شد؛ ولی رادیو و تلویزیون در بازه‌ی زمانی پنج سال بعد از اختراع در اختیار ایرانیان قرار گرفت و به سرعت همه جا را فرا گرفت. ایشان در ادامه اظهار داشتند که شرایط دنیای امروز، فشار درس و کار روزانه، خستگی و بی‌خیالی، بی‌حوصلگی در خواندن، تمدن سرعت و انباشتگی اطلاعات از جمله عللی هستند که افراد را از مطالعه باز می‌دارند. از جمله علل دیگر، بحث رسانه‌ها می‌باشد و امروزه کتاب خواندن تحت تاثیر رسانه قرار گرفته است. آگاهی بخشی، سرگرمی، آموزش و هدایت و رهبری مواردی هستند که تماما در رسانه به کار برده می‌شوند؛ اما آیا تمامی این موارد در کتاب‌ها، بخش‌های آموزشی و ... رعایت می‌شوند؟! کتاب‌های امروزی فاقد مخاطب شناسی هستند و همین امر سبب می‌شود که مخاطب‌های خود را از دست بدهند و افراد سراغ مطالعه نروند.

آقای هاشمیان بیان فرمودند که بهترین کتاب سرگرمی آموزی، قرآن می‌باشد. با کمی دقت نظر متوجه می‌شویم که از ابتدا تا انتهای یک سوره یکنواخت نیست و از طرفی بیشتر محتوای قرآن به صورت داستانی بیان شده است که همگی این‌ها به جذب مخاطب کمک می‌کنند.

نسل امروزی، نسل اندرویدی است که تمام اطلاعات را از طریق رسانه‌های جمعی دریافت می‌کند، اطلاعاتی که سندیت آن‌ها چنان که باید و شاید اعتبار ندارد؛ اما کاربران بدون توجه به اعتبار سند مطالب و محتواها به نشر آن‌ها کمک می‌کنند؛ شاید زمانی برسد که بگوییم: «قال الواiber» و «قال واتس آپ» ... !

در پایان بیان شد که باید به کتاب‌ها رجوع شود و در مورد فضای مجازی مراقبت بسیاری انجام پذیرد. «اللهم انی أعوذ بک من علم لا ینفع»: دنیای امروز دنیایی با آشفتگی در دریافت اطلاعات است که به راستی برای در امان ماندن از غرق شدن در این دریای مواج باید به خداوند پناه برد.